

Ærbødigst. F. J. Borgbjerg. " Paa Grundlag af denne Skrivelse og ikke paa Grundlag af noget andet — Statsministeren havde opfordret mig til skriftligt overfor Justitsministeren at fremsætte min Sigelse, hvilket fremgaar af den Skrivelse, som Justitsministeren selv for et Øjeblik siden oplæste . . . (Justitsministeren [Rytter]: Ja, som Bevislighed!) . . . , og fremsætte det skriftligt, ja. Dette gjorde jeg her. Paa Grundlag af den Skrivelse fra mig anordnede Justitsministeren Undersøgelse, og han gjorde det efter min Mening med fuld Ret — det ærede Medlem Hr. Holstein har lige dokumenteret, med hvilken Ret han gjorde det —, thi det er klart, at naar det paa en saadan Maade og fra en saadan Side, at Justitsministeren erkender det for godt hjemlet, paastaas, at Direktøren for et stort Aktieselskab af omtrent national Betydning har spekuleret i sit eget Selskabs Aktier, hører en Undersøgelse heraf i høj Grad med under det, som Landmandsbankkommissionen beskæftiger sig med, nemlig hele den Oppustning af Værdier og meget andet, som fandt Sted, og som desværre har ført til det store Sammenbrud.

Altsaa, Justitsministeren anstillede Undersøgelsen paa Grundlag af min Skrivelse. Den undlod han at nævne, men i den har jeg nævnt min Hjemmelsmand, nemlig Fru Nina Bang. Hvem hendes Hjemmelsmand er, har hun for saa vidt selv gjort Rede for i en Artikel i „Social-Demokraten“ for 14 $\frac{1}{2}$ Maaned siden, idet Fruen deri oplyste, at hun, efter at Direktør Cold i Begyndelsen af April 1921 var gaaet af som Direktør for Det forenede Dampskibsselskab, modtog Meddelelse fra en Mand, der maatte vide Besked med disse Forhold indenfor Det forenede Dampskibsselskab og Landmandsbanken, om, at den Maade, hvorpaa en vis Presse havde omtalt hans Afgang, holdt ikke Stik, idet der var helt andre Grunde til hans Afgang, og om, at den Opfattelse, man i de uvidende og uindviede Kredse havde af Interviewet af 1916, heller ikke holdt Stik; Sagen stod og maatte staa i en helt anden Belysning, naar man vidste Besked. Fru Nina Bang lod de Oplysninger, hun fik fra denne Mand, ligge, fordi den Gang var Direktør Cold Privatmand. Han var traadt tilbage fra Direktørstillingen i dette Selskab, han syntes ikke at ville deltage i det offentlige Liv, han var blevet Formand for „Røde Kors“; og dette, at en Privatmand spekulerer, er noget, som er ret almindeligt, og der var ingen Grund til paa det Tidspunkt og

under de daværende Forhold at tage Sagen frem. Helt anderledes stillede det sig, da Direktør Cold blev udnævnt til Udenrigsminister, og da hans Parti og hans Presse fremhævede ham som en af de faa ubesmittede under de senere Aars Svindel, slog ham op som — jeg havde nær sagt — Ærkeengelen Gabriel i Modsætning til Mørkets Fyrste, som den hvide Asathor i Modsætning til Underverdenens sorte Jætter. Da dette fandt Sted, var det ganske nødvendigt og berettiget, at vi stillede den Mand i den rigtige Belysning.

Hvad Venstre gjorde i September og Oktober, var at fremhæve to Ting ved Direktør Colds Virksomhed. De fremhævede ham i Modsætning til alle Spekulanter og Svindlere, idet han den 11. Juli 1916 mandigt og uegennyttigt havde gjort et alvorligt Forsøg paa at slaa Aktierne i sit eget Selskab ned til deres virkelige Værdi — hvad der var noget ret usædvanligt den Gang — og altsaa derved havde modsat sig den Oppustning, Opsvindling af de reelle Værdier, som blev Ulykken, og som har bidraget saa overordentligt til Landmandsbankens Sammenbrud. Det var den ene Ting, man roste Direktør Cold for. Den anden var, at han, da han gik af som Direktør for Det forenede Dampskibsselskab den 2. April 1921, gik af, fordi han ikke vilde være med til Udstedelse af Friaktier til et Beløb af 30 Mill. Kr. Han vilde ikke være med til noget af det, som ogsaa har været en Ulykke i hele vort økonomiske Liv, nemlig Udvanding af Aktierne. Begge disse Ting: Oppustning af Aktieværdierne og Udvanding af Aktierne gennem Udstedelse af Friaktier har hele vort økonomiske Liv lidt ganske overordentligt ved; og disse Oppustninger og Udvandinger hørte til Hovedaarsagerne til Sammenbrudet. Særlig Arbejderklassen har lidt derunder. Naar Arbejderne kom med rimelige Lønkrav, blev der svaret, at der ikke var Penge dertil, medens Aarsagen var den, at der skulde forrentes meget mere end de virkelige Værdier i de paagældende Selskaber.

Jeg maa her dokumentere, hvorledes Venstre benyttede disse to Ting til at give Direktør Cold som Udenrigsminister en Stilling, der aldeles ikke tilkom ham. Dermed vil jeg ogsaa gaa ind paa selve Interviewet af 11. Juli 1916. Justitsministeren har søgt at koncentrere hele Sagen derom. Jeg skal ingenlunde gaa af Vejen for en Debat derom. Tværtimod er dette Interview af 11. Juli 1916 overmaade interessant. Naar man kender